Tafsiira Suuratu Ar-Ruum-Kutaa 15

Description

Duumessa Keessaa Eenyutu Rooba gadi dhangalaasu dandaâ€™aa?
Duumessi wanta adii harkaanu qabamu hin dandeenyedha. Wanta harkaan qabamee cuunfamuu hin dandeenye keessaa eenyutu bishaan dhangalaâ€™aa kana baasaa? Namoonni addunyaa guutuu osoo walitti qabamanii duumessa kana keessa copha bishaani baasu dandaâ€™uu? Gonkumaa hin dandaâ€™an. Kanaafu, eenyutu duumessa kana keessaa bishaan baasa ree? Deebiin:

﴿ٱللَّهُ ٱلَّذِى يُرۡسِلُ ٱلرِّيَٰحَ فَتُثِيرُ سَحَابٗا فَيَبۡسُطُهُۥ فِى ٱلسَّمَآءِ كَيۡفَ
يَشَآءُ وَيَجۡعَلُهُۥ كِسَفٗا فَتَرَى ٱلۡوَدۡقَ يَخۡرُجُ مِنۡ خِلَٰلِهِۦۖ فَإِذَآ أَصَابَ
بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنۡ عِبَادِهِۦٓ إِذَا هُمۡ يَسۡتَبۡشِرُونَ ٤٨ وَإِن كَانُواْ مِن قَبۡلِ
أَن يُنَزَّلَ عَلَيۡهِم مِّن قَبۡلِهِۦ لَمُبۡلِسِينَ ٤٩﴾

â€œRabbiin Kan bubbee erguudha, ishiinis duumessa ni sochoofti. Akka fedhettis samii keessa isa diriirsa, addaan kukkutamaas isa taasisa. Roobas jidduu isaatii kan bahu argita. Yeroma Inni [roobaan] gabroota Isaa irraa namoota fedhe tuqe, yeroma san isaan ni gammadu. Isaan duraan osoo roobni isaan irratti hin buâ€™in dura abdi murattoota turan.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:48-49

â€œ**Rabbiin Kan bubbee erguudhaâ€•** bubbee haala adda addaatin kan ergu Rabbii tokkicha. Isaan ala bubbee dachii fi samii jidduu kan oofu hin jiru. Osoo namoonni addunyaa guutuu walitti qabamanii bubbee erguu dandaâ€™uu?

â€œishiinis duumessa ni sochoofti.â€• Kana jechuun bubbeen duumeessa sochoofti. **â€œAkka fedhettis samii keessa isa diriirsa, addaan kukkutamaas isa taasisa.â€•** Kana jechuun Rabbiin akka fedhetti duumessa kana samii keessa bittineessa. Addaan kukkutamaa walirra tuulames godha.[1]

â€œ**Roobas kan jidduu isaatii bahu argita**â€• kana jechuun yaa nama ilaalu! Murtii Rabbiitiin, beekumsaa fi ogummaa Isaatiin duumessa jidduu rooba gadi jigu argita. Rooba duumessa keessaa dhangalaâ€™u kana hamma isaa, akkaata itti buâ€™u, eessatti akka buâ€™u Rabbii oltaâ€™aa malee kan biraa murteessu dandaâ€™aa?

â€œYeroma Inni [roobaan] gabroota Isaa irraa namoota fedhe tuqe, yeroma san isaan ni gammadu.â€• Kana jechuun Rabbiin subhaanahu gabroota Isaa irraa namoota fedhe bakka haajaa isaanii irratti rooba yoo buuse, yoosu isaan ni gammadu. Roobni waan isaaniif roobef ni mirqaanu.

â€œ**Isaan duraan osoo roobni isaan irratti hin buâ€™in dura abdi murattoota turan.â€•** Kana jechuun namoonni kunniin roobni isaaniif roobun dura, rooba irraa abdii kan muratanii fi dhamaâ€™an turan. Dandeetti rooba itti roobsanii mataa ofii, lafa, horii isaanii itti obaasanii fi haajaa biroo itti bahan gonkumaa hin qaban turan. Rooba samii irraa buusu waan hin dandeenyef abdii murattoota taâ€™an. Namoota abdii muratan kanaaf rooba kan buuse Rabbiidha. Rahmata isaatiin rooba roobsee isaanii fi horii isaanii obaasa. Kanaafu, mee ilaali gara buâ€™aa rahmata Isaa!

فَٱنظُرْ إِلَىٰٓ ءَاثَٰرِ رَحْمَتِ ٱللَّهِ كَيْفَ يُحْىِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ ۚ إِنَّ
ذَٰلِكَ لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

Kanaafu, gara buâ€™aa rahmata Rabbii ilaali-akkamitti dachii duâ€™a ishii booda jiraachise. Dhugumatti Kan [kana hojjate], warroota duâ€™an ni jiraachisa. Inni waan hundaa irratti Dandaâ€™aadha.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:50

Yaa nama xinxalluu fi hubatu, mee gara buâ€™aa rahmata Rabbii ilaali! Akkamitti bishaan samii irraa buusun dachii duute biqiltoota magarsee jiraachisu ilaali. â€œbuâ€™aa rahmata Rabbii ilaaliâ€• jedhu ilaalchisee mufassiroonni asitti rahmanni â€œroobaâ€• jedhanii jiru. Kanaafu, hiikni isaa: â€œgara buâ€™aa roobaa Rabbiin duumessa irraa buusuu ilaalii, akkamitti Rabbiin dachii duute rooban jiraachisee biqiltoota fi marga magarsiisu![2]

â€œ**Dhugumatti Kan [kana hojjate], warroota duâ€™an ni jiraachisa.â€•** Kana jechuun dachiin erga duute booda kan jiraachise, warroota duâ€™anis yeroo fedhetti ni jiraachisa. Guyyaa Qiyaamaa qorannoo fi jazaaf namoota duâ€™an hunda ni jiraachisa. â€œ**Inni waan hundaa irratti Dandaâ€™aadhaâ€•** wanta fedhe argamsiisu yoo fedhe, wanta san argamsiisuu irratti dandaâ€™aadha. Wanta fedhes dhabamsiisu yoo fedhe, isa dhabamsiisu irrattis dandaâ€™aadha.[3] Wanti Isa dadhabsiisu fi itti ulfaatu tokkollee hin jiru.

> **Wanta hunda hojjachuu irratti dandaâ€™aa erga taâ€™ee, duâ€™aan booda namoota ni kaasaa jechuudha.**

Qananii erga argatanii booda yommuu rakkoon nama tuqu kafaru

Namoonni yeroo qananii argatan ni gammadu, keessumayyu erga abdii kutanii booda wanta jaallatan yoo argatan garmalee gammadu. Yeroo kanatti namoonni bakka lamatti qoodamu: 1ffaa-Rabbiif galata kan hin galchine. â€œHumna kiyyaan argadheâ€• jedhee kan of tuulu. 2ffaa-Nama Rabbiif galata galchu.

Namoonni ramaddi tokkoffaa qananii erga argatanii booda qananiin kuni yoo isaan irra fudhatame, abdi kutu. Rabbiitti ni kafaru. Qananii duraan isaaniif kenne ni waakkatu. Aayan armaan gadi amala namoota akkanaa ibsiti:

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَّظَلُّوا مِنۢ بَعْدِهِۦ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾

â€œOsoo bubbee erginee [midhaan isaanii] daalachaaâ€™a taâ€™ee arganii, isa booda kan kafaran taâ€™u.â€• Suuratu Ar-Ruum 30:51

Kana jechuun osoo midhaanii fi biqiltoota isaanii irratti bubbee badduu erginee midhaan isaanii bubbee tanaan kan badee fi magariisa booda daalachaaâ€™a taâ€™ee arganii, san booda Rabbiitti kafaruu fi qananii Isaa waakkachuu itti fufu.[4]

â€œdaalachaaâ€™a taâ€™eeâ€• kana jechuun bubbee tanaan gogee caccabuudha. â€œ**isa boodaâ€•** kana jechuun midhaan daalachaaâ€™aa taâ€™uun booda.

Rabbiin azza wa jalla dachii duâ€™a ishiitiin booda erga jiraachisee fi bubbee itti ergee midhaan daalachaaâ€™ee, daalachaaâ€™uu booda midhaan kuni ni bada. Kuni Isa irraa qormaata. Gammachuu fi buâ€™aa rahmataa erga arganii booda kan kafaran taâ€™u. Ni jedhu: kuni akkamitti taâ€™a, roobni dhufee rooba, dachiinis ni jiraatti, ergasii bubbeen tuni dhuftee midhaan kana balleessiti. Kanaafu, isaan ni kafaru. Qananii Rabbii kan duraani ni dagatu. Kuni qormaata keessaa tokko. Kuni jecha Rabbii kana keessa seena:

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ ۖ وَإِنْ
أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١١﴾

â€œNamoota keessaa nama [amantii irraa] moggaatti taâ€™ee [shakkiin] Rabbiin gabbarutu jira. Yoo toltuun isa tuqe, isatti (toltuu kanatti) tasgabbaaâ€™a. Yoo rakkoon isa tuqxe immoo fuula isaa irratti garagala (amantii irraa duubatti deebiâ€™a). Inni addunyaa fi Aakhiraa kasaare. Suni isumatu kasaaraa ifa bahaadha.â€• Suuratu Hajj 22:11

Yommuu Rabbiin bubbee tana ergee midhaan isaanii qaamaâ€™e badu, balaa kana kufriin osoo hin taâ€™in obsaan qunnamuun isaan irra jiraa ture. Balaa kana irratti obsuu qabuu turan. Namni obsuu mindaa isaa lakkoofsa (hisaaba) malee isaaf kennama waan taâ€™eef.[5]

Kitaabban wabii:
[1] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-308[2] Tafsiir Xabarii-18/523[3] Maâ€™aariju Tafakkuri wa daqaaâ€™iqu tadabburi-15/177-180[4]Tafsiir Muyassar-410 [5] Tafsiir Qurâ€™aanil Kariim-Suuratu Ar-Ruum, fuula-327

Date Created
September 24, 2020
Author
admin